1854. No. 101.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 19 DECEMBER.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

WEENEN, 14 December.

Over Varna ontvangen berigten uit Balaclava zeggen dat de Engelschen zich tot het inschepen van belegerings geschut gereed maakten om de haven van Odessa te bemagtigen, denkelijk met het doel om de schepen daar te doen overwinteren.

Bij Eupatoria zegt men zal een leger door de geallieerden vereenigd worden, met het doel om aan dien kant het inrukken van nieuwe Russische troepen in de Krim te beletten. Het zou grootendeels uit Turksche troepen worden zamengesteld.

Uit Lemberg wordt den 10 dezer geschreven: „Heden is hier de gewigtige tijding ontvangen, dat de Russische reserve-troepen, die bij de jongste, door Pruisen aangewende pogingen tot bemiddeling, order ontvangen hadden om niet verder voort te rukken, bepaalden last bekomen hebben, de Weichsel over te trekken en de Oostenrijksche grenzen te naderen.

LONDEN, 16 December.

In de beide Parlementshuizen is een antwoord-adres, naar gewoonte eenvoudig strekkende om de troonrede te beamen, voorgesteld en zonder hoofdelijke stemming, alzoo zonder oppositie, aangenomen.

Donderdag heeft de Koning aan de Lords, die H. M. het adres van antwoord van het Hoogerhuis aanboden, geantwoord, dat zij hen dankte voor hun lojaal adres; zij verheugde zich in de verzekering van hunne hartelijke medewerking, waardoor het mogelijk zal zijn de noodige maatregelen te nemen om den oorlog met kracht voort te zetten. Zij hoopt, dat de Voorzienigheid het spoedig herstel zal schenken van eenen vrede, welke op hechte en duurzame grondslagen rust.

Het Lagerhuis heeft gisteren avond, onder levendige toejuiching, een voorstel van lord John Russell aangenomen, strekkende tot betuiging van den dank des lands aan het leger in de Krim.

Vervolgens is na eenige beraadslaging, een Donderdag ingekomen regeringsvoorstel, om een vreemden-legioen te organiseren, met 55 tegen 42 stemmen aangenomen. Dat legioen zal 10,000 man bedragen.

Lord John Russell heeft, onmiddelijk na het ontvangen der telegrafische dépêche, houdende dat de ratificatiën van het tractaat van Weenen van 2 December zijn uitgewisseld, den tekst van dat document overgelegd. Het luidt, volgens de *Amst. Courant*, aldus:

Art. 1. De contracterende partijen verbinden zich, wederzijds in geene schikking te treden met Rusland, zonder vooraf ten deze onderling in overleg te zijn getreden.

Art. 2. Ten einde de Donau-vorstendommen tegen elken aanval te vrijwaren, zullen, ter bereiking van dat doel, de noodige stellingen door Oostenrijksche troepen bezet worden. Door dezen maatregel zal van den kant van Oostenrijk de vrije beweging der Engelsche, Fransche en Turksche troepen in die vorstendommen tegen Ruslands krijgsmagt of grondgebied geenerlei belemmering ondervinden. Eene commissie zal worden benoemd door de contracterende partijen, die de Verhevene Porte zullen uitnoodigen zich door een gevolmagtigde te Weenen te doen vertegenwoordigen, en aan welke commissie de taak zal worden opgedragen, om, met en benevens de vertegenwoordigers der drie Mogendheden, die dit tractaat onderteekenen, te Weenen bijeen te komen, om alle aangelegenheden te regelen die betrekking hebben op den exceptionelen toestand waarin Wallachije en Moldavië verkeeren, of op den ongehinderden doortogt der legers over het grondgebied dier vorstendommen.

Art. 3. Mogten vijandelijkheden ontstaan tusschen Oostenrijk en Rusland, dan beloven de contracterende partijen, in den tegenwoordigen oorlog zich stipt aan hun aanvallend en verdedigend verbond te houden, en ter naleving van dat verbond bepaaldelijk legers en vloten aan te wijzen.

Art. 4. In het geval bij art. 3 bedoeld verbinden Oostenrijk, Frankrijk en Engeland zich onderling, niet zonder gemeenschappelijk overleg over te gaan tot een onderzoek van eenig voorstel of aanbod van Rusland, strekkende om de vijandelijkheden te staken.

Art. 5. Mogt de algemeene vrede, op de grondslagen der protocollen van 9 April en 23 Mei en der nota's den 8 Augustus ll. gewisseld, in den loop van het tegenwoordige jaar niet zijn tot stand gekomen, dan zullen de onderteekenaren van dit tractaat zonder eenig uitstel beraadslagen over de middelen die het best en spoedigst zullen kunnen worden aangewend, ter bereiking van het doel van dit hun verbond.

Art. 6. De contracterende partijen zullen gemeenschappelijk van het tegenwoordig tractaat mededeeling doen aan Pruisen. Het zal den onderteekenaren aangenaam zijn van deze Mogendheid te vernemen dat zij toetreedt, mits zij tevens de toezegging geve van hare medewerking ter bereiking van het gemeenschappelijke doel.

Art. 7. Binnen veertien dagen na heden, zullen de ratificatiën van dit tractaat te Weenen worden uitgewisseld. (Den 15 dezer heeft zulks aldaar plaats gehad).

PARIJS, 16 December.

De *Moniteur* behelst de volgende mededeelingen:

Verspreide geruchten worden gelogenstraft, dat vredesvoorstellen door Rusland zouden gedaan zijn aan Frankrijk en Engeland. Er heeft hoegenaamd geene propositie van dien aard plaats gehad.

Een berigt uit het Fransche legerkamp voor Sebastopol van 7 December meldt, dat het geallieerde leger gedurig versterkingen ontving en de linie zijner belegeringswerken al verder uitstrekte, zoodat de insluiting der vesting bijkans voltooid was. Intusschen zag men bijzonder veel beweging aan de zijde der Russen in het binnenste der stad en op den noordkant der baai, die de eigenlijke stad van de forten scheidt.

— Met den *Sinaï* zijn berigten ontvangen van Konstanstinopel tot 5 dezer. Daarbij wordt gemeldt, dat prins Napoleon zich gereed maakte om naar de Krim terug te keeren; de hertog van Cambridge langzaam beterende zou ook weldra zich weder derwaarts begeven. Er waren batterijen met 36-ponders opgeworpen; 150 dezer stukken van zwaar kaliber waren aldus in batterij gesteld. De Franschen zullen het vuur heropenen door het werpen van congrevische peilen, welke 7000 mètres ver dragen en van de hoogten op de Russische vloot gerigt zouden worden. De versterkingen kwamen gelukkig aan; 3000 Engelschen waren aangekomen. Volgens de *Portafolio* was eene Russische divisie, 60,000 man sterk, over Perecop het schiereiland binnen gerukt. De levensmiddelen volgden moeijelijk, daar de zee van Azoff bijna onbevaarbaar was.

— De te Marseille van Alexandria gearriveerde stoomboot brengt het belangrijk berigt over dat de Egyptische onderkoning Saïd-pacha, op aanzoek der Fransche regering, eene Fransche maatschappij gemagtigd heeft de doorsnijding der landengte van Suez te volvoeren.

— Naar men hier verzekert, is het vraagstuk der onbevlekte ontvangenis te Rome uitgemaakt, en hebben van de 576 prelaten, 540 bepaaldelijk verklaard, dat het onderwerp als een kerkelijk leerstuk moet worden beschouwd. Van de overige hebben 32 verklaard, dat het thans de tijd niet was om zoodanig onderwerp in behandeling te brengen. Slechts vier stemmen hebben geprotesteerd, zoowel tegen het leerstuk, als tegen het regt, 't welk de Paus zich toekent om een vraagstuk van dat belang uit te maken zonder de tusschenkomst eener regelmatig opgeroepene Kerkvergadering of Concilium. Onder de vier tegenstemmenden worden genoemd de onlangs overleden bisschop van Evreux, Olivier, die zijne schriftelijke verklaring naar Rome had gezonden, en de heer Sibour, de aartsbisschop van Parijs.

De prelaten, welke geroepen waren, om de uittevaardigen bulle te onderzoeken, hebben zich in vier zittingen daarmede bezig gehouden, en in de laatste hunne goedkenring daaraan gehecht. Men rekende, dat bij de plegtige uitvaardiging op den 8 December 200 prelaten tegenwoordig zouden zijn.

BERLIJN, 16 December.

Den 10den moet op nieuw eene nadere verklaring van Rusland in Weenen zijn ontvangen, doch welke nog geene onvoorwaardelijke aanneming der vier punten behelst, maar die ook moet zijn afgezonden, voor dat het sluiten van het alliantieverdrag in Petersburg bekend was.

— Het *Journal de St. Petersbourg* van gisteren bevat eene dépêche van Vorst Menzikoff uit de Krim van 8 dezer, meldende dat het bombardement slechts flaauw voortduurde en aan de vestingwerken niet dan geringe schade veroorzaakte.

'S GRAVENHAGE, 16 December.

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

In de zitting van Donderdag is ingekomen het door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerp tot vaststelling van hoofdstuk IX *B.* der staatsbegrooting voor het dienstjaar 1855, hetwelk tot onderzoek naar de Afdeelingen verzonden is.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

In de zitting van Donderdag is ingekomen een wets-ontwerp tot inkoop en amortisatie van rentegevende Nationale Schuld met daarbij behoorende Memorie van Toelichting.

De algemeene beraadslagingen over hoofdstuk X der staatsbegrooting voor 1855 (Departement van Oorlog) zijn in deze zitting voortgezet. Daarbij hebben het woord gevoerd de heeren: Dommer van Poldersveldt, van Bosse, van Nispen van Sevenaer, Meeussen, Storm van 's Gravesande, van Akerlaken, van Lennep, Sloet tot Oldhuis, Thorbecke, Dullert en de Minister van Oorlog.

In de zitting van gisteren is ingekomen eene missive van den Minister van Finantien ten geleide van eene nota van wijzigingen op het wets-ontwerp aangevende de middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de staatsbegrooting voor 1855, vergezeld van eene gewijzigde voordragt.

De algemeene beraadslagingen over hoofdstuk X (Departement van Oorlog) zijn in deze zitting voortgezet. Daarbij hebben het woord gevoerd de heeren: Meeussen, van Nispen van Sevenaer, van Bosse, Westerhoff, Reinders, Gevers van Endegeest, van Goltstein, Luijben, Mackay, Schimmelpenninck van der Oije, Ter Bruggen Hugenholtz, Delprat, Storm van 's Gravesande, Bieruma Oosting, Wintgens en Dirks.

De Minister van Oorlog op verschillende bedenkingen antwoordende, heeft daarbij o. a. verklaard, dat hij bij vroegere redevoeringen over de behoeften voor het leger steeds op het oog heeft gehad het cijfer van *f* 11,400,000. Z. E. heeft op nieuw verzekerd, dat het houden der miliciens onder de wapenen gedurende 12 maanden geene meerdere uitgave zoude vorderen dan 12 millioenen; dat indien op 't einde van het aanstaande jaar 1855 de omstandigheden, in welke wij ons bevinden, nog dezelfde zijn, er aan geene verandering van de begrooting voor het leger zal kunnen worden gedacht, maar dat hij niet kan nalaten te doen opmerken, dat, indien hij hoort gewagen van eindcijfers van 10 en van 12 mill., welke voor de verdediging des Lands worden uitgegeven, daar altijd onder begrepen is een bedrag van *f* 1,744,277, 't welk voor pensioenen, wachtgelden, het wapen der marechaussée en dergelijke wordt besteed; dat jaarlijks nog een bedrag van omtrent *f* 144,000, wegens verkoop van paarden en goederen, in 's Rijks schatkist terugvloeit, en dat men deze posten van eene begrooting van 12 millioenen aftrekkende, niet meer dan ruim *f* 10,200,000 voor de eigenlijke verdediging des Lands zoude overhouden.

Ten aanzien van de vraag, of de verlangde som de krachten des Lands niet zoude te boven gaan, heeft Z. E. geantwoord, dat dit, zoodra het de verdediging van den geboortegrond geldt, dit nimmer het geval kan zijn; dat een arm volk doorgaans zich zelf wel kan verdedigen, maar dat men, bij eene rijke en weelderige natie, niet altijd dadelijk bereid is om ter verdediging te kunnen opkomen, dat een dergelijk volk krijgslieden behoeft, die daartoe zijn uitgerust, en dat als men noch het een, noch het ander wil, men weinig prijs zoude stellen op het behoud zijner onafhankelijkheid. Verder heeft Z. E. doen opmerken, dat ook het koloniale leger, zoo noodzakelijk ter verdediging onzer volkplantingen, in vele opzigten afhankelijk is van een goed georganiseerd leger in het moederland.

Ten aanzien der wapenen heeft de Minister verklaard, dat het materieel nimmer in beteren staat is geweest dan thans; dat onze middelen van verdediging zoodanig zijn ingerigt, dat, indien wij immer mogten worden aangevallen, dit niet ongestraft zoude kunnen plaats hebben; dat hij niet wil volhouden, dat wij voor geene overmagt zouden moeten bukken, maar dat het den aanrander niet gemakkelijk zoude vallen.

Nadat de heeren Thorbecke en van Nispen van Sevenaer den Minister beantwoord hadden, zijn de algemeene beraadslagingen over dit hoofdstuk gesloten.

In de zitting van heden is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een wets-ontwerp tot voorloopige regeling van uitgaven voor het Departement van Marine, gedurende de zes eerste maanden van 1855, met daarbij behoorende Memorie van Toelichting.

De Commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp tot inkoop en amortisatie van rentegevende Nationale Schuld heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De Kamer heeft beslist dat de beraadslagingen over dat wets-ontwerp zullen gevoerd worden na de afdoening van die wets-voordragten, waarvan de behandeling vóór de wet op de middelen reeds is vastgesteld.

De beraadslagingen zijn daarop gehouden over de artikelen van hoofdstuk X.

Na de goedkeuring der onderscheidene artikelen en de beweegredenen van het hoofdstuk, werd dit, in stemming gebragt, met 38 tegen 28 stemmen aangenomen.

Daarop zijn de algemeene beraadslagingen aangevangen over hoofdstuk XI der staatsbegrooting (Departement van Koloniën).

Z. M. de Koning is gisteren avond ten 9 ure van het Loo in deze residentie teruggekeerd.

— Z. M. de Koning heeft het ontslag van den minister van Marine, de heer Enslie, aangenomen, onder dankbetuiging voor de vele belangrijke diensten door hem aan den lande bewezen, en ad interim in diens plaats benoemd den Minister van Oorlog.

— Naar wij vernemen, meldt de *Arnh. Courant*, zullen nog voor het reces der Tweede Kamer door den Minister van Binnenlandsche Zaken de medische wetten worden ingediend. Zijn wij wel onderrigt, dan zullen deze uit drie wets-voordragten bestaan.

— Donderdag is het jongste kind, oud 3 jaren, van wijlen den heer Regouw overleden. De moeder en eene dochter van 17 jaren bevinden zich nu nog in het gasthuis. De toestand van de moeder wordt steeds meer zorgwekkend.

ROTTERDAM, 16 December.

Van eene officiële zijde wordt tegengesproken het door een dagblad medegedeelde berigt, dat op Zondag den 3 December geene loodsen buiten zouden zijn geweest. Een aantal bijzonderheden worden opgegeven, naar aanleiding van bij de Regering ingekomene ambts-berigten, waaruit op eene afdoende wijze blijkt, dat destijds de loodsen wel degelijk buiten zijn geweest en ijverig hunnen pligt hebben betracht. Reeds eenigen tijd geleden zijn nieuwe zeer kennelijke bakenvoorwerpen langs den Banjaard geplaatst, als geleidemerken bij dag, en ook bij nacht leveren de kust-vuren allezins voldoende merken op tot het aandoen der zeegaten. De reden waaraan het stranden van de *Hendrika* is toe te schrijven, ligt nog in het duister. De loods, die het schip in zee heeft gebragt, is niet teruggekeerd, zoodat het te vermoeden is, dat hij bij de schipbreuk is omgekomen.

LEEUWARDEN, 18 December.

VERGADERING DER PROVINCIALE STATEN VAN FRIESLAND.

14 December.

Tegenwoordig zijn 32 leden.

De notulen der zitting van gisteren avond niet gereed zijnde, wordt hare resumtie tot eene volgende bijeenkomst uitgesteld.

In behandeling wordt genomen het voorstel van heeren Ged. Staten tot af- en overschrijving op de algemeene provinciale begrooting voor 1853, tot vinding van nadere kosten der sluiting van de Dokkumer-Ee. — Aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van het reglement voor den Hasker Veenpolder, punt no. 50. — De algemeene strekking met eenparige stemmen aangenomen zijnde, wordt het reglement opvolgelijk geheel vastgesteld, om alsnu aan de Koninklijke goedkeuring te worden onderworpen.

Ter tafel wordt gebragt het voorstel van den heer A. H. Tromp, aangaande eene opheffing van den tol aan de brug te Sloten, in verband met de door de Vergadering verbonden voorwaarden aan haar besluit tot subsidiëring van den aanleg eens kunstwegs tusschen Sloten en Terbandsterschans, *dat op dien weg geen tol zal worden geheven.* — Na discussie, wordt met 22 tegen 9 stemmen besloten, het voorstel *niet* in overweging te nemen.

Het reglement voor het dijksbestuur van Oostdongeradeel in behandeling genomen zijnde, wat de redactie betreft, wordt deze vastgesteld, zoodanig als zij, uit de notulen getrokken, ter tafel is gebragt.

Nadat nog, met betrekking tot een voorstel van den heer J. v. d. Veen, om, terug komende op een vroeger besluit der Vergadering, de herdruk van het zoogenaamd waterstaatsrapport voor rekening der Provincie te doen plaats hebben, met 17 tegen 15 stemmen was besloten, dit voorstel niet in behandeling te nemen, en verder geene zaken meer te behandelen waren, is de vergadering, door den Voorzitter, in naam des Konings gesloten.

VERGADERING VAN DEN GEMEENTE-RAAD.

In de Donderdag jl. alhier gehoudene vergadering, waarin 15 leden tegenwoordig waren, zijn, na lezing en vaststelling van de notulen dd. 23 November jl. o. a. navolgende punten in behandeling genomen:

I. Nader rapport over de begrooting van het Nederl. Israëlitisch Armbestuur alhier, dienst 1855, benevens een ontwerp-besluit tot verleening van eene subsidie van *f* 1100; goedkeuring der begrooting in ontvang en uitgaaf tot een bedrag van *f* 5490 enz. — Dienovereenkomstig besloten.

II. Idem, der Nederl. Israëlitische Godsdienstige Armenschool, dienst 1855.— In advies tot de volgende vergadering en ter visie.

III. Rapport over de suppletoire begrooting der Stads Armenkamer, dienst 1854. — Besloten als voren.

III*a*. Rapport over de begrooting van het Nieuwe Stads Weeshuis, dienst 1855. — Besloten als voren.

IV. Rapport over het reglement voor de Stads Burgerschool voor jongens. — Besloten als voren.

V. Adres, namens de wed. W. Morra, tot het dempen van een gedeelte der sloot tusschen den weg achter de Hoven en hare woning aldaar, met het advies van den architect daaromtrent. — Toegestaan onder de gewone voorwaarden.

VI. Adres van den heer W. Eekhoff, tot continuatie der betrekking van archivarius der Gemeente, met den 31 December e. k. vacerende. — In handen gesteld van eene Commissie, waartoe benoemd zijn de heeren: Tromp, Smeding en Wiersma.

VII. Adres van den heer W. Kreling, om ontslag als 1ste secondant aan de Fransche dag- en kostschool voor jonge heeren alhier, met eene missive van de Plaatselijke Schoolcommissie daartoe betrekkelijk. — Het gevraagde ontslag eervol verleend onder dankbetuiging voor de door den adressant bewezen diensten.

VIII. Missive der Commissie van Administratie der Stads Bank van Leening, betrekkelijk de comptabiliteit dier inrigting, enz. — In handen gesteld van de Commissie ad hoc, uit den Raad.

IX. Voorstel van Burgemeester en Wethouders, betrekkelijk het vaststellen van het maximum van den onderstand volgens art. 25 der wet op het Armbestuur. — In eene volgende zitting te behandelen, intusschen ter visie.

X. Idem, tot zekere wijziging van de Verordening, regelende de bezoldiging enz., van de ambtenaren der plaatselijke secretarie. — Besloten alsvoren.

XI. Idem, tot magtiging om eenige gelden uit te reiken aan het personeel der Nachtwacht op nieuwjaarsdag e. k. — Toegestaan eene uitkeering van *f* 110.

XII. Idem, in zake het adres van J. Posthumus c. s., om eene vierkante el gemeente-grond op het Kleine Fentje. — Ter visie met de stukken, tot nadere behandeling.

XIII. Rapport over het Sint Anthonij Gasthuis enz. — Uithoofde zekere opgekomene omstandigheden, is de Commissie met het uitbrengen van haar rapport gehouden voor diligent. (Aangehouden tot de volgende vergadering).

XIV. Voordragt, ter vervulling van twee te ontstane vacatures als Voogd bij de Stads Armekamer, door Burgemeester en Wethouders vermeerderd, en alsnu bestaande uit de heeren: 1°. A. Meursinge Hz., J. J. G. van Wicheren, mr. Johannes van der Veen en J. Wijbrandi Cz.; 2°. S. ter Horst, A. Bloembergen, mr. W. Albarda en J. J. Brunger. — Benoemd de heeren A. Meursinge Hz. en S. ter Horst.

XV. Bij de administratie van het Sint Anthonij Gasthuis, benoemd: tot Voogd de heer mr. H. van der Kooi en tot Voogdes mevrouw Adema, geb. Bienema.

XVI. De heeren: Wiersma, van Beijma en Gorter, benoemd als Commissie tot herziening van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van den Gemeente-Raad.

XVII. De heeren: Zeper, van Beijma thoe Kingma en Smeding, als Commissie benoemd tot herziening van de instructie voor den Secretaris van het Gemeente-bestuur.

XVIII. Mededeelingen, enz.:

a. Resolutie van Gedeputeerde Staten, houdende mededeeling van het door de Staten van dit gewest den 21 November jl. genomen besluit, betrekkelijk de zaak der verbetering van het Dockumer-Grootdiep en den aankleve van dien. — Notificatie.

b. Voordragt tot benoeming van een Commissaris der Stads Teekenschool, bevattende de heeren: mr. W. Albarda, H. van Assen, D. P. Baron van Harinxma thoe Slooten, P. P. de Kempenaer en A. Wittewronghel. — Benoeming in eene volgende zitting.

c. Advies van Burgemeester en Wethouders op het adres van J. van der Werf alhier om gemeente-grond, leidende tot afwijzing van het verzoek. — Aangehouden.

d. Rapport betrekkelijk het Reglement en Tarief op het Beurtveer tusschen Leeuwarden en Oldeberkoop. — Ter inzage.

e. Missive van het Bestuur van Harlingen, houdende goedkeuring van het voorstel tot verpachting, op nieuw voor één jaar, van de opkomsten van den tol van de trekschepen tusschen Harlingen en Leeuwarden. — Tot die verpachting alsnu besloten.

f. Adres van de Harlinger trekveerschippers, om tijdelijke vrijstelling van den tol. — Afgewezen behoudens adhaesie van het bestuur van Harlingen.

g. Burgemeester en Wethouders gemagtigd, om casu quo, te doen verkoopen de aarde van de af te gravene hoogte in den Stadstuin.

— Burgemeester en Wethouders dezer stad, aangemoedigd door de ondersteuning in het vorige jaar, om den eersten dag des jaars te doen zijn een dag van ware belangstelling en heilige vereering, hebben tot voortduring van dat zoo algemeen gewenschte doel, ook nu wederom al het noodige willen aanwenden. Terwijl wij vertrouwen die pogingen door de ingezetenen gaarne zullen ondersteund worden, vestigen wij de aandacht op de in het Bijvoegsel dezer Courant dien aangaande voorkomende Publicatie van Burgemeester en Wethouders.

— De tweede voorstelling op Zaturdag avond jl. van het Nederduitsch tooneelgezelschap, onder directie van de heeren Rust en Geijtenbeek, heeft veel beter voldaan dan de eerste. De welgekozene stukken werden allen zeer lief afgespeeld en velen der hoofdvertooners ontvingen herhaaldelijk de bijvals betuigingen van het publiek, terwijl de heer Geijtenbeek na het laatste stukje werd teruggeroepen.

— Zaturdag morgen jl. heeft men in eene sloot in een stuk land nabij deze stad het lijk gevonden van eenen landbouwer, onder Huizum woonachtig. Hij had 's avonds te voren nog al laat eene herberg even buiten de stad verlaten en schijnt, ten gevolge van de geheerscht hebbende duisternis, de sloot niet vóór zich te hebben bemerkt en er zoo te zijn ingevallen. Hij laat eene vrouw met verscheidene kinderen na.

— In de werkplaats van den heer A. J. van Tuinen, horologiemaker te dezer stede, bevindt zich thans eene naar den heer Roijer, in brons bewerkte pendule, voorstellende het sprekend afbeeldsel van Neêrlands Koning Willem-III, op een prachtig marmeren voetstuk en antieken stijl. Wij meenen de aandacht onzer stadgenooten op dit fraai en smaakvol voorwerp van industrie te mogen vestigen.

— De zucht der Veehouders in deze Provincie, om hunne runderen, als voorbehoedmiddel tegen de besmettelijke longziekte te doen inenten, neemt al meer en meer toe. De gemeente Baarderadeel is het hoofdzakelijk, waar de heer Jennes van Utrecht, een aantal inentingen heeft gedaan. [illegible] ten Leeuwarden, Leeuwarderadeel en Franekeradeel moeten, [illegible] thans reeds een 1000tal runderen door dien heer aan de k[illegible] worpen zijn geworden. Buitendien echter geschieden ook nog door provincie gevestigde Veeartsen dagelijks vele inentingen. In de ge[illegible] Lingerland, Opsterland en Utingeradeel alleen zijn in de laatste wek[en] boven de 1000 stuks vee door den veearts J. B. Kielstra te Opeinde [ge]worden, terwijl laatstelijk mede in Wonseradeel door den Rijks-vee[arts] gen te Witmarsum, en in Wijmbritseradeel en Rauwerderhem door [den] veearts P. van Staa te Sneek, op onderscheidene runderen de proefne[ming ge]schied. In verhouding tot het groot getal vee, dat ingeënt is, moeten [de] gevallen van geringe beteekenis zijn.

— Vrijdag is aan de Hoogeschool te Groningen bevorderd tot *doctor in beide regten* de heer H. J. S. M. van Wageningen, van Jellum, na het [verdedigen] van eenige *Quaestionnes Juris Inaugurales.*

— Door Z. M. den Koning zijn benoemd:

bij het 2de regement dragonders: tot majoor den ridmeester der 1ste [...] C. A. Sprenger, van het regement jagers te paard;

bij het regement jagers te paard: tot ridmeester van de 3de klasse, [de] luitenant jhr. W. F Tindal, van het 2de regement dragonders; tot 1sten [...] den 2den luitenant jhr. L. ridder van Rappard, van het 4de regement dr[agonders].

tot procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Sneek, de heer mr. P. [...] Kuiper, Advocaat aldaar.

— De Minister van Finantien herinnert een iegelijk, dien het mogt a[angaan], dat de muntbiljetten van *duizend gulden* en van *vijf honderd gulden*, uit[gegeven] krachtens de wet van 17 September 1849 (*Staatsblad* no. 46), en waarvan [de ter]stip van intrekking is bepaald op den 31 December 1852, met den *laatsten [Decem]ber aanstaande* zijn verjaard, dat die muntbiljetten van *f* 1000 en *f* 500 [ten] geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben en alleen tot evengemeld[en] bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam worden aangenomen.

— De opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de elf eerste ma[anden] van dit jaar hebben bedragen *f* 53,983,808.37½, tegen *f* 52,840,926.94 in 185[3].

— Naar men verneemt heeft de Algemeene Synodale besloten eene circu[laire] uit te vaardigen aan alle Kerkeraden, ten einde de aanschaffing van het offi[cieel] kerkelijk orgaan ook voor de archieven der gemeenten te bevorderen, terwij[l van] wege den Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz. aan de kerkel[ijke] administratien is te kennen gegeven, dat Z. Exc. het van belang acht daartoe [mede] te werken door in de daarop loopende kosten van abonnement ten laste der [ker]kelijke fondsen te voorzien, vertrouwende dat de kerkvoogdijen enz. de van [hunne] zijde verlangde medewerking ten deze gaarne zullen wijlen verleenen.

Te Exmorra is tot predikant beroepen de heer C. Bosker, candidaat bij [het] prov. kerkbestuur van Groningen.

Te Dokkum is bij de Chr. Afg. gemeente beroepen de prop. H. Nijboer.

De volgende berigten zijn ons ter plaatsing toegezonden:

Menaldum, 13 December.

De ondervinding van een vorig jaar heeft alhier bewezen, dat men de gelden, die anders op den nieuwjaarsdag aan de deuren der huizen afgegeven en ont[van]gen worden, doelmatiger en tot meer algemeen genoegen kan besteden. Eene commissie, daartoe op nieuw benoemd, is weder werkzaam, om door inteekening eenige gelden te verzamelen, en daarvan behoeftige gezinnen en kinderen op den eersten dag van het aanstaande jaar te verkwikken of te verblijden; terwijl het zoogenoemde nieuwjaar-loopen op gezegd dorp weder zal geweerd worden.

St. Anna-Parochie, 17 December.

Even als vroeger heeft zich alhier eene commissie gevormd met het doel, [om] in plaats van de bedelarij op den eersten dag van het jaar, aan de huizen [der] ingezetenen, gelden in te zamelen en daarvoor levensmiddelen aan te koopen [en] uit te deelen.

Het is wenschelijk dat ruime giften die commissie in staat stellen, op onbe[krompen] krimpene wijze, hunne verarmde mede-ingezetenen eene verkwikking te moge[n] bezorgen.

DIAKENEN DER EVANG. LUTH. GEMEENTE te *Leeuwarden*, brengen door dezen ter kennis, dat de gewone **Jaarlijksche COLLECTE**, ten behoeve hunner armen, zal plaats hebben, op Woensdag den 20 December e. k.

Daar de aanvragen om, en de behoefte tot ondersteuning, tijdelijks vermeerderen, bevelen zij met vertrouwen, ook deze Collecte, aan de bekende liefdadigheid hunner Stadgenooten.

Namens Diakenen voorn.,
F. F. TONJES.

⁎ Vijftig-jarige Huwelijksvereeniging van:

Makkum, JELGER OBES SCHELFSMA, van *Makkum* en
den 16 December 1854. AALTJE JANS OOLOFS, van *Zalk.*

⁎ Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote J. A. L. van BERGEN van eenen Zoon.

Wedde, den 10 December 1854. Mr. J. S. G. KONING.

⁎ Door Gods goedheid beviel heden morgen van eene welgeschapene Dochter, J. BAVIUS, geliefde Echtgenoote van

Leeuwarden, 17 December 1854. H. G. GROSJEAN,
Eenige kennisgeving. *Godsd. Onderw.*

⁎ Heden avond overleed, aan de gevolgen eener uitterende ziekte, mijne beminde Huisvrouw TRIJNTJE FERWERDA, in den ouderdom van zeven en dertig jaren, mij nalatende acht Kinderen, waarvan twee uit een vorig huwelijk.

Tzum, den 11 December 1854. F. JANSEN.

⁎ Onze waarde Moeder en Behuwdmoeder CHRISTINA LUCIA SMEDING, Weduwe Jacobus Doeke Smeding, is na eene langdurige ongesteldheid en toenemende verzwakking, heden in den gezegenden ouderdom van ruim 78 jaren, overleden.

Leeuwarden, T. SMEDING.
14 December 1854. *Mede namens gehuwde Broeder en Zusters.*
Eenige kennisgeving.

⁎ Heden avond overleed tot droefheid van mij en mijne Kinderen, in den ouderdom van 63 jaren, mijn waarde Echtgenoot JACOB KUIPERS, in leven Koopman alhier.

Leeuwarden, C. HACQUEBARD,
14 December 1854. Wed. J. Kuipers.

⁎ Heden overleed mijne lieve Vrouw TETJE BINKSMA, in 26-jarigen leeftijd, waarvan ik ruim vier regt gelukkig met haar vereenigd was. Is voor haar het sterven een ingaan in een beter leven, voor mij met mijne twee jonge Kindertjes en hare eenige Zuster is haar heengaan eene zware beproeving en doet ons diep bedroefd zijn.

Utrecht, A. W. J. ZUBLI,
15 December 1854. *Officier van Gezondheid der 2de Klasse.*

FRANEKER, den 16 December 1854. Heden overleed na een langdurig smartelijk, doch zeer geduldig lijden, en na eene hoogst gelukkige echtvereeniging van ruim 2½ jaren, mijne dierbare Echtgenoote, ELEONORA BAUDINA FONTEIN, oud ruim 31 jaren, mij nalatende een Dochtertje te jong om haar groot verlies te beseffen.

Eenige kennisgeving. A. A. LAND.

⁎ Den 16 December 1854, is in den ouderdom van 41 jaren en 7 maanden overleden, mijn dierbare Echtgenoot WESSEL GEERTS PLEKKER, in leven Landbouwer onder Huizum.

REINO de BOER.

Deze voor éénige kennisgeving aan Betrekkingen en Kennissen.

⁎ Heden morgen ten half zeven ure overleed tot onze innige droefheid, geliefd Dochtertje ANTJE, in den ouderdom van bijna 17 maanden.

Jorwerd, J. C. van BEEMEN,
den 16 December 1854. P. K. HOEKSTRA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 12 toten met den [...] 1854 aangegeven: 10 Geboren, 6 Overleden, Gehuwd 2 paar.

[illegible]

[illegible] Klasse.

1ste Trekk. Nos. 12184 en 869, ieder een prijs van *f* 1000.
2de „ No. 16696, een prijs van *f* 20,000. No. 6557, *f* 5000. Nos. 567, 763, 3561, 3946 en 18192, ieder een prijs van *f* 1000.
3de „ No. 2586, een prijs van *f* 1000. No. 1336, een prijs van *f* 1250.
4de „ No. 7931 en 3446, ieder een prijs van *f* 1000.

Opgave van den prijs en aanvoer van *BOTER*, den 15 December 1854, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJS:	AANVOER:
BOTER: *f* 42.50.	721 ¼ 242 ⅛ 110 $\frac{1}{16}$ vaten.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 16 December 1854.

Nederland.			
Werk. Schuld.	2½ pCt.	$59\frac{9}{16}$ $59\frac{11}{16}$ $59\frac{11}{16}$	
Dito dito . .	3 „	71¼	
„ „ . .	4 „	89⅜ 89½ 89⅜	
Amort.-Synd. .	3½ „	87¼	
Handel-Maats.	4½ „		
Frankrijk.			
Obligatiën . . .	3 pCt.		
Rusland.			
Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	100⅛	
Dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 „	100	
Dito bij dito. .	4 „		
Dito.	4½ „	86	

Spanje.		
Obligatiën . . .	1 pCt.	18⅜ $18\frac{7}{16}$ $18\frac{7}{16}$
„ . . .	3 „	37⅛
„ Binnenl. à 6/m.	3 „	33⅜ 33½ 33½
Coupons Bewijzen . . .		$5\frac{3}{16}$
Portugal.		
Te Londen. . .	3 pCt.	36⅛
„	Uitg.	
Oostenrijk.		
Metaliek . . .	5 pCt.	$63\frac{11}{16}$ $63\frac{13}{16}$
„ (nieuwe)	2½ „	$32\frac{7}{16}$ $32\frac{9}{16}$
„ „ $\frac{1851}{1852}$	2½ „	$32\frac{7}{16}$ $32\frac{9}{16}$
„ „ Amst.	5 „	73½ 73⅜
„ „ 1854	5 „	(73½ 73⅜)

Zondag 17 *December*.

Spaansche Binnenl. 3 pCts. 33½; Metaliek 5 pCts. $63\frac{9}{16}$, ⅝, $\frac{11}{16}$, ¾; Dito Nieuwe 73½, ⅝, $\frac{11}{16}$; Dito Nationale 66¾, $\frac{13}{16}$. Peru 67.

Tot de genoteerde koersen vertoonde heden de handel geene bijzondere levendigheid.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 27 December 1854, des nademiddags 4 uur, ten huize van J. Bosman, in de Wijnberg aldaar, veilen en *finaal* verkoopen:

Eene HUIZINGE c. a., op Schilkampen bij Leeuwarden, letter M, no. 213, sectie F, no. 373; in huur bij B. Castelein voor 65 per week.

Te aanvaarden 12 Mei 1855.

Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 22 December 1854, des namiddags precies te half twee uur, ten huize van D. B. Schaap, aan den Aarsentuin te Leeuwarden, tegen gereed geld publiek verkoopen:

Een Span beste bruine MERRIEPAARDEN, mak en in alle tuigen bereden.
Een kompleet BORSTTUIG voor een span Paarden.
Een ZOMER-MANDEWAGEN voor 1 en 2 Paarden.
Een fraaije eenjarige St. BERNARD-HOND.
Voorwaarden te vernemen ten Kantore van den Notaris.

Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 28 December 1854, 's namiddags te 4 uur, ten huize van de Wed. R. Post, buiten de voormalige Wirdumerpoort aldaar, tegen genot van strijk- en verhooggeld, provisioneel verkoopen:

Eene hechte en in de laatste jaren veel verbeterde HUIZINGE met **Intrek** en **Verfwinkel**, voorts **Erve**, **Tuin** en verdere aanhoorigheden, staande en gelegen op de Tweebaksmarkt te Leeuwarden, gekw. letter B, no. 50 Kad. sectie B, no. 417, groot 3 roede 10 el; beneden bij den Heer S. Hilarius in eigen gebruik, en de Intrek verhuurd aan Mej. de Wed. Tadema voor *f* 150 'sjaars. Den 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden en te bezigtigen op den verkoopdag, 's morgens van 11—2 uur, voor den Intrek op vertoon van Kaartjes, die even als de Billetten zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris.

VERKOOP VAN 1/10de IN HET HARLINGER BEURTVEER.

De Notaris G. BAKKER, in de Schrans onder Huizum, zal, op Zaturdag den 23 December 1854, des namiddags 4 uur, ten huize van *Crop* in het Harlinger Veerhuis te Leeuwarden, *provisioneel* presenteren te verkoopen:

Het geregte $\frac{1}{10}$ AANDEEL in het *TREK-* en *BEURTVEER*, cum annexis, van *Harlingen* op *Leeuwarden*, vice-versa, bij Brand Hoffinga in huur voor *f* 80 's jaars, en zulks tot 1 Januarij e. k. en alsdan te aanvaarden.

Conditien te vernemen ten Kantore van den Notaris.

Verkoop eener Huizinge en Bakkerij,
te BERGUM.

De Notaris A. ALMA te Bergum, zal op Donderdag den 21 December 1854, te 4 ure na den middag, in de Herberg van Edze van der Meulen, onder het behoor van Suameer, finaal presenteren te verkoopen:

Eene zeer ter nering staande HUIZING en BAKKERIJ, met ruim ACHTERHUIS en ZOLDERS, geschikt tot berging van 15 last graan, **Erf** en **Tuin**, staande en gelegen aan het Westeinde op het aangenaamst van het Gebuurte te Bergum, tegenover den Straatweg, bij Sake Antonijdes als eigenaar in gebruik, den 12 Mei 1855 te aanvaarden; waarop geboden is *f* 2,877.

NB. De Kooper kan ⅔ van den koopprijs onder het gekochte houden tegen 4½%.

De Notaris T. ALMA, te Menaldum, zal, op Donderdag den 28 December 1854 provisioneel, en op dan te bepalen dag finaal, telkens ten 7 ure op den avond, in de *Korenbeurs* te Leeuwarden presenteren te verkoopen:

Eene zeer nette en in de laatste jaren aanmerkelijk vertimmerde en verbeterde HUIZING, letter I, no. 76, met **Erf**, staande en gelegen in de Kleine Hoogstraat te Leeuwarden, kadastraal bekend gemeente Leeuwarden, sectie A, no. 681, ter grootte van 77 el, door Mej. A. M. Hosbach, Wed. den Heer H. Flieringa bewoond; den 12 Mei 1855 te aanvaarden.

Te bezigtigen op de Verkoopdagen van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 uur.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, zal, op Woensdag den 27 December 1854, 's namiddags 2 uur, bij Raadsveld aldaar, finaal verkoopen: *a.* Eene HUIZINGE met **Stalling**, **Erf**, **Hovinge**, enz. no. 81, te Goingahuizen onder Boornbergum, sectie D, no. 114, groot 20 roede 70 el; *b.* den HOOIBERG daarbij staande; *c.* den KARNMOLEN in perc. *a*; waarop geboden is: *a. f* 500, *b. f* 65, *c. f* 23.

Verhuring bij geslotene briefjes.

Men presenteert **TE HUUR:** Het van *ouds beroemde* HEEREN LOGEMENT te Heerenveen, Prov. Friesland, met de daarbij behoorende **twee** stukken **Weiland**, zoodals hetzelve thans door den Heer B. Barlage wordt bewoond en op Mei 1855 verlaten.

Conditien zijn op *franco* aanvrage te vernemen bij S. W. GORTER, te Heerenveen, bij wien de briefjes, voorzien van bewijzen van *soliditeit* en *geschiktheid* voor zulk één *vak* en *stand*, voor den 15 *Februarij* 1855 moeten worden ingezonden.

Uit de hand te huur:

Een ro aal BEURTSCHIP, varende van *Heerenveen* op *Leeuwarden & Joure*, zoodanig hetzelve wordt bevaren door- en te bevragen is bij J. H. OOSTERHAGEN te Nijehaske. Brieven *franco*.

Met toestemming van het Stedelijk Bestuur van Bolsward en Leeuwarden, gedenken de Bolswarder Schippers van *heden* af 's morgens 9 uur te varen; alsmede *Donderdags*, namiddags 4 uur en *Vrijdags*, morgens 4 uur, van *Bolsward*, en *Vrijdags*, namiddags 1 en te 4 uur van *Leeuwarden*.

TOGA'S.

A. VAN ASSEN, **bij de Koornbeurs te Leeuwarden**, beveelt zich aan tot het leveren van TOGA'S aan HH. Predikanten, als zijnde in het bezit van een der beste en doelmatigste Modellen.

[illegible]
LEVENS-ELIXIR.

Bij den Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de N[illegible] te Leeuwarden, is bovenstaand ELIXIR, even als vroeger te bekomen voor 30 Cents, en bij de halve flesch à *f* 1.25. Dit Bitter bezit, behalven eene zeer fraaije kleur, alle, de gezondheid bevorderende eigenschappen, terwijl het volstrekt geen afzetsel geeft in fleschen of kelken. — Ook heeft hij voor de zeer lastige

winterhanden

een allezins gepast smeerseltje, dat als voorbehoedmiddel uitmunt, en de reeds bestaande winterhanden geneest, voor 30 Cents. — Voorts bezit hij een kleinen voorraad

Sirop de Punch à mûres,

Moerbeziën-Pons, à *f* 2 de heele, en *f* 1 de halve flesch, zonder flesch, en

ZUIVER CITROEN-PONS,

à *f* 1.50 de heele- à 75 Cents de halve flesch, zonder flesch, alsmede

BESTE CARACQUES CHOCOLAAT,

à *f* 1 de 5 Ons in 16 koekjes.

De Heer S. MEIJER, te *Amsterdam*, heeft langen tijd aan eene zware rheumatische ziekte geleden, die haren zetel in het hoofd en voornamelijk in de beenen had, welke laatste schrikkelijk opgezwollen en bijna geheel verlamd waren. De Doctoren verklaarden hem voor ongeneeslijk. Een zijner buren die de **Goldbergersche Kettingen** bij ondervinding kende, raadde hem aan daarmede de proef te nemen, hij volgde dien raad en was *binnen drie weken volkomen hersteld.*

De Wel-Ed. Gestr. Heer S. VAN HATTEM, Officier van Gezondheid in *West-Indië*, verklaart, dat hij **Goldberger's Kettingen** bij zich zelven en bij andere Officieren van 's lands vloot, met het beste gevolg heeft aangewend, en dat ze een zeer heilzaam en aanbevelenswaardig middel zijn tegen alle slepende rheumatische ziekten.

De Heer ANDRIES SJOERD RIEDSTRA, te *Rijperkerk* bij *Leeuwarden*, deelde voor eenigen tijd mede, dat zijne vrouw sedert jaren aan zware hoofdpijnen leed, waartegen alles geprobeerd en veel geld aan Dokters besteed werd, doch zonder vrucht; de groote roep die van **Goldberger's Kettingen** opging, deed hem besluiten daarmede de proef te nemen; zijne hoop werd niet te leur gesteld, *in weinige weken was zijne vrouw radikaal genezen.*

De Heer SCHUSTER, Rentenier, te *Lindau*, *Beijeren*, sukkelde langen tijd aan pijnlijke rheumatische ongesteldheden welke voor geene middelen wilden wijken. Men maakte hem opmerkzaam op **Goldberger's Kettingen**, Z. Ed. ontbood er een en *binnen vijf dagen was zijne kwaal spoorloos verdwenen.*

Dr. HAARMANN, practiserend Arts te *Gerbstadt*, verklaart, dat Z. Ed. **Goldberger's Kettingen** naauwkeurig heeft onderzocht en bevonden, dat ze door hunne galvano-electrische krachten bij rheumatische ongesteldheden zeer werkzaam zijn.

Prof. CLARUS, te *Leipzig*, legt de verklaring af dat hij de ondervinding heeft verkregen, dat **Goldberger's Kettingen** bij chronische rheumatismen aangewend, zeer goede diensten verrigten.

Hoofdpijn, aangezigts-, tand- en oorpijn, krampkolijk, maagkramp, borstkramp, hartkloppen, zenuwzwakte, beving, pijn in de lenden, stijfte in de leden, gewrichtspijn, pootje, handjicht, vliegende jicht, zwakte der oogen, hardhoorigheid en alle andere rheumatische en zenuwziekten worden door deze **Kettingen** zeker en spoedig genezen.

Zij worden voor *f* 1.80 — *f* 2.70 — *f* 3.60 — *f* 5.40 in onderstaande Dépôts verkocht.

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Heerenveen, G. Overdiep; Hindelopen, David de Jong; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. J. v. Haagen en A. van Wamel; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de Dépôts in de andere steden.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

gebruike men, voor leverziekte, gebrek aan spijsvertering enz.

De Heer Gamie, Chimist te Yeovil, verklaart in eenen brief aan den Professor Holloway, dat eene Dame, in genoemde stad woonachtig, sedert geruimen tijd, aan leverziekte, en gebrek aan spijsvertering was lijdende geweest. Dat hare gewone geneesheer haar verklaard had, niets meer ter verbetering van haren toestand te kunnen doen, en zelfs dat zij waarschijnlijk slechts weinige maanden meer te leven had. Daar zij echter in deze meening niet deelde beproefde zij de Pillen van Holloway, en dit uitmuntend middel redde haar het leven. Binnen den tijd van eene maand, herstelde zij volkomen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Mej. de Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek; S. G. SWART, te Gorredijk; S. VISSER, te Lemmer; S. S. OOSTERBAAN, te Bolsward; alsmede te Londen, Holloway's Etablissement Strand 244, en te New-York, 80 Maiden Lane.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze **PILLEN**, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de slijm en als *maagversterkend* gebruikt worden, door hare zachte werking de spijsvertering zeer bevorderen, bijzonder goed tegen de *Gal* en zeer *zacht laxerend* zijn, zijn tegen 32½ Cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Bolsward, *S. S. Oosterbaan.*
Gorredijk, *G. S. Swart.*
Harlingen, Wed. *Binksma.*
Heerenveen, *Gerrit Krediet.*
Hoogeveen, *C. H. Radijs.*
Kollum, *C. Nihot.*
Martenshoek, *B. Broerken.*
Meeden, Wed. *A. Pathuis.*
Onderdendam, *J. K. van der Laan.*
Sneek, *P. T. Potma.*
Steenwijk, *H. Spanjaard.*
Tholen, Wed. *van Rijssel & Zn.*
Uithuizen, *S. M. Kimm.*
Veendam, *S. Savenije.*
Wildervank, *T. van Halteren.*
Wolvega. *L. Dijk.*

Fabrijk en Magazijn
van LAARZEN en SCHOENEN,
bij D. TREKLOF, St. Jacobstraat, te Leeuwarden,

als: Heeren-, Dames- en Kinder Balschoenen, Rouwlaarzen, fijne gewastlederen Laarzen, waterdigte Vetlaarzen, Amerikaansche Overschoenen in alle grootte, Pluis- en Vilt-Pantoffels in alle kleuren; alles net en naar den laatsten smaak bewerkt. Brieven en Boodschappen *franco*.

Op nieuw ontvangen:

Amerikaansche HEEREN-, DAMES- en KINDER-OVERSCHOENEN, 1ste soort.

Leeuwarden,
18 December 1854.

J. W. STERKENBURG,
Schoen- & Laarzenmaker. Bagijnenstraat.

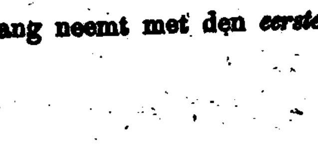

De Ondergeteekende maakt aan het Publiek bekend dat de **POSTWAGENDIENST** van ORANJEWOUD over OUDESCHOOT op LEEUWARDEN, gedurende de maanden *December*, *Januarij* en *Februarij* wordt **GESTAAKT**, en dat dezelve weder een aanvang neemt met den *eersten Vrijdag in de maand Maart.*

De Ondernemer,
LIBBE H. BEENEN,
te Oranjewoud.

B[illegible] GEVANGENEN [illegible] STRAFGEVANGENIS te [illegible], wordt verlangd een **TWEEDE MEESTERKNECHT**, gezond en sterk van gestel en in alle deelen bekend met de **Fabricatie van wollen- en linnen Stoffen.** — Aan die betrekking is verbonden een jaarlijksch tractement van p. m. *f* 575.

Die tot deze Post inclineren, kunnen zich vóór 15 Januarij 1855, *franco* adresseren per eigenhandig geschreven brieven, aan den Directeur in voornoemd Gestigt, met overlegging van bewijzen van goed gedrag en bekwaamheid en vermelding van ouderdom en bij wien werkzaam.

Leeuwarden, 18 December 1854. M. CHRISTIAANSE.

Notariaat.

Een CANDIDAAT-NOTARIS, oud 24 jaren, P. G., van goede getuigschriften voorzien, wenscht tegen behoorlijk salaris, in deze Provincie of elders, op een **Notarieel-Kantoor** geplaatst te worden.

Heeren Notarissen hierop reflecterende worden verzocht zich *franco* te adresseren onder de letters C. N., bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Een ongehuwd JONG MENSCH, van goede getuigschriften wegens onbesproken gedrag en eerlijkheid voorzien, wenscht met Januarij e. k. in eenige betrekking of als **KNECHT** in eenen **Winkel**, onverschillig in welk vak, geplaatst, tegen matig loon. Adres *franco* onder lett. A. bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Een SMIDSKNECHT, van de Prot. Godsdienst, zijn werk geheel of ten deele verstaande, voornamelijk het **Rijtuigwerk** en **Paardebeslaan**, kan vast werk bekomen op Mei aanstaande, bij G. C. BIJLSMA, Smid te Hommerts.

**** Bij G. T. N. SURINGAR, Boekverkooper en Boekdrukker in den Rotterdamschen Erasmus op de Kelders te Leeuwarden, is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

UREN TOEGEWIJD AAN DE HOOGSTE BELANGEN DES LEVENS,
VOOR JEUGDIGE CHRISTENEN.

Naar het Hoogduitsch door J. M. L. ROLL, Ev. Luth. Pred. te Amsterdam.
In rood linnen band . . . . *f* 1.90.

Dit werkje is zoowel geschikt tot geschenk aan Jonge lieden bij hunne aanneming als leden der Christelijke Kerk, als bij de aanst. Hooge Feesten.

*** NIEUWE WERKEN. — KERS- EN NIEUWJAARS-GESCHENKEN.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

HET EVANGELIE DER GENADE

door JEZUS zelven verkondigd in de Gelijkenis van den **Verloren Zoon**, door S. HOEKSTRA Bz., Predikant te Rotterdam, 164 pag.'s in 8vo. *f* 1.30, in heel linnen *f* 1.60.

H. ZSCHOKKE.

Ziet **OPWAARTS**, of de keurigste gedeelten uit de Stunden der Andacht, (Uren aan de Godsdienst gewijd, van) uit het Hoogd. door A. WINKLER PRINS. Een Deel in roijal 8vo. *f* 3.90. en gebonden in keurigen prachtband *f* 4.50.

S. HOEKSTRA Bz.

(De **LEER DES EVANGELIES** in hare eenheid en haren zamenhang voor nadenkende Christenen ontwikkeld door) 1ste Deel 352 pag.'s in 8vo. *f* 2 30. Met nog een Deel is dit allerbelangrijkst werk compleet.

BLADEN UIT HET DAGBOEK VAN EEN GENEESHEER,
naar den **achtsten** druk, uit het Eng. door P. van Os. Een Deel in gr. 8vo. met Platen *f* 3.60. — Een boek waarvan in het oorspronkelijke ***acht*** drukken verschenen zijn, en aldaar tot de KLASSIEKE WERKEN behoort, behoeft zekere geene aanprijzing.

WAT EEN KOOPMAN VERMAG,

of SAMUEL BUDGETT, in leven Koopman te Bristol, een voorbeeld voor allen die in het Maatschappelijke leven wenschen te slagen. — Naar den **Negenden** druk, uit het Eng. door C. S. ADEMA VAN SCHELTEMA. Een Deel met portret op staal *f* 2.70. — In *anderhalf* jaar tijds verschenen van dit werk ***negen*** drukken. — De uitgevers vertrouwen dat zij bij die kennisgeving niets behoeven te voegen om het in aller handen te brengen. Als een hoogst NUTTIG en LEZENSWAARDIG boek voor alle LEESGEZELSCHAPPEN, als een keurig GESCHENK voor JONG en OUD, bevelen de uitgevers dit, en alle bovenstaande Werken zeer in de bijzondere aandacht van het Publiek.

Nog geven zij uit en bevelen zij met volle vertrouwen aan,

DE GEDENKSCHRIFTEN EENER MAAG,

naar den 4den druk uit het Eng. met vignet *f* 0.80. Men leze hierover de uitstekende beoordeeling in den Tijdspiegel no. 12.

ARBEID en RIJKDOM.

Uit het Engelsch door Lord B.†††††, door A. WINKLER PRINS, 2 dln. met 2 vignetten *f* 5.90.

HET KASTEEL AVON.

Uit het Engelsch door MRS. MARSH, schrijfster van ANGELA, MONTSOREL, enz. 2 Deelen *f* 6.20.

☞ Bij bovenstaanden kan een vlug

LETTERZETTER

terstond vast werk bekomen, alsmede is bij hen gelegenheid tot plaatsing van een paar knappe **BURGER JONGENS**, tot opleiding in het Vak, het LETTERZETTEN, BOEKDRUKKEN enz., terwijl zij hunne zeer *uitgebreide* BOEKDRUKKERIJ bij voortduring aanbevelen tot het drukken van allerlei **Staten, Registers, Schrijfboeken, Rekeningen, Nota's, Trouw-** en **Rouwbrieven**, of wat het zijn mag. — Van eene zeer spoedige en keurige uitvoering en billijke prijsberekening kan men steeds verzekerd zijn. — Gereed is bij hen steeds voor handen al het benoodigde MATERIEEL voor **Gemeente-Besturen, Ontvangers**, enz. alsmede: **Registers** en **Borderellen** van **In-** en **Verkoop**, en van **Aangifte** voor **Goud-** en **Zilversmeden.**

*** GEWETENS-PROCES,

den oudsten Predikant van Sneek *L. Fockens* aangedaan,
door den Diaken *M. J. de Jonge.*

Psalm 64: 7*b*. Deuteronomium 19: 16—20.

In de zesde aflevering van het werk, de *Nagedachtenis van Lucas Fockens* wordt het begin geleverd van dit *Gewetens-Proces*. Dit werk telt reeds meer dan *vier honderd* inteekenaren. Het zal in hoogstens 12 afleveringen compleet zijn van 2 of 3 vel druks ieder, het geheel komt den Inteekenaren dus niet hooger dan *f* 3.60. Ook wordt het *Welgelijkend Portret* aan de Inteekenaars niet in rekening gebragt.

Men teekent in bij alle Boekhandelaars en bij den Uitgever E. IPPIUS FOCKENS, te Franeker, door wien mede is uitgegeven:

Nieuwe Friesche Volks-Almanak 1855. . . . . *f* 0.75.
De Broodkorf. Uit het Hoogduitsch vertaald door P. Adama Az. „ 3.00.
J. DE VRIES, **twee- en driestemmige Zangstukjes.** . . . . „ 0.25.

**** Dy Boekkeaper JAN DE LANGE to Dimter hat uwtjown, in by de Boekkeapers fen Fryslân yn 'e hânlinge brocht:

LEED IN WILLE

FEN

EELTSJE HALBERTSMA.

IN

DE FLOTGÆRZEN

FEN

JOOST HIDDES HALBERTSMA.

Ien diel yn great 12°. tsjeppe linnen bân. — Priis *f* 3.50.

**** Bij de firma L. E. BOSCH EN ZOON [illegible] komen:

de Utrechtsche Volks-A[illegible]

voor 1855.

Met het Portret van den Baron *S. van Heemstra*, [illegible] en 4 plaatjes, waarbij het trekken van den keisteen in A[illegible]. Het voorwerk bevat 72 en het Mengelwerk 180 bladzijden.

**** Bij de Boekhandelaars KEMINK EN ZOON, [illegible] de pers gekomen:

PREKEN,

Uitgegeven door Dr. J. I. DOEDES.

Een deel gr. 8°. Zestien Preken bevattende *f* 2,25.

REIS

DOOR SYRIE EN PALESTINA.

Door C. W. M. VAN DE VELDE.

2 Deelen met Platen, Kaarten ***f*** **8.**
Op groot papier in linnen banden ***f*** **18.**

*** Iets Nieuws

VAN

Ds. C. E. VAN KOETSVELD,

verschijnt heden bij S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, getiteld:

HET MENSCHELIJK LEVEN
in drie Woorden.

In postformaat; met eene zeer fraaije Staalgravure.

Prijs *f* 1.60, gebonden in keurig linnen band met vergulden stempel en [illegible]

☞ Van dezen Schrijver verscheen vroeger in hetzelfde forma[illegible] van nog Exempl. te bekomen zijn:

SCHETSEN UIT DE PASTORIJ TE MASTLAND. *Vijfde Druk.* eene Staalgravure à *f* 1.60, gebonden *f* 1.90.

SNIPPERS VAN DE SCHRIJFTAFEL. *Tweede Druk.* Met eene [illegible] gravure à *f* 1.70; geb. *f* 2.

*** *Voor Godsdienstige Huisgezinnen met Kinderen*

is door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven* uitgegeven en algemeen verzon[illegible]

NIEUW CHRISTELIJK DAGBOEK

VOOR

HUISGEZINNEN,

VOORAL INGERIGT NAAR DE BEHOEFTEN VAN
KINDEREN EN EENVOUDIGEN.

576 bladz. compressen maar duidelijken druk, met vignet, in fraaijen linnen ba[illegible]

PRIJS *f* 3.50.

☞ Onder de vele bestaande Godsdienstige Dag- en Huisboeken, [illegible] er geen dat zoo doelmatig aan de behoeften voldoet in het hou[illegible] van eene korte en bevattelijke huiselijke godsdienstoefening, [illegible] aan de ontbijt-tafel, als dit NIEUW CHRISTELIJK DAGBO[illegible] dat door achttien van onze voornaamste Vaderlandsche Godgeleer[illegible] werd zamengesteld. — Als geschenk tegen de aanstaande jaars[illegible] wisseling is het bijzonder aan te bevelen. In de meeste Boek[illegible] kels zijn Ex. ter inzage te bekomen.

**** Door A. TER GUNNE te Deventer zijn dezer dagen de volge[illegible] belangrijke werken uitgegeven:

I. DICHTWERKEN VAN JACOB CATS, naar de behoeften van den tegenwoordigen tijd ingerigt. Met plaatjes. 8e deel, bij int. *f* 2.50, buiten int. *f* 3.50.

Hiermede is deze belangrijke onderneming geheel compleet, en bezit de Natie van haren onschatbaren Volksdichter eene uitgave, *vollediger dan eenige andere* en aan al de eischen van den tegenwoordigen tijd voldoende. Het voorberigt van den Hooggeleerden Heer M. SIEGENBEEK, de ondubbelzinnige bewijzen van be[illegible] stelling en aanmoediging van **H. M. DE KONINGINNE-WEDUWE,** ([illegible] wie het werk is opgedragen) en de zorg, door de Heeren Dr. M DE V[illegible] Hoogleeraar te Leiden, en Dr. A. DE JAGER te Rotterdam aan de bewerking [illegible] steed, zullen alle aanbeveling wel onnoodig maken. Moge de hooge verdi[illegible] van CATS hierdoor weer te duidelijker erkend, en zijne werken als weleer [illegible] plaats naast den Bijbel aangewezen worden. Om hiertoe mede te werken zal [illegible] uitgever aan het algemeen verlangen voldoen en den inteekenprijs nog uiterlijk [illegible] 31 December e. k. laten gelden; zoodat het geheele werk, versierd met honde[illegible] plaatjes enz., voor slechts *f* 20 zal te bekomen zijn. Later wordt de prijs o[illegible] roepelijk *f* 28.

II. THEOPHANIA. Romantische lectuur ter bevordering van Christelijk leve[illegible] voor Leesgezelschappen en Huisgezinnen; onder medewerking van J. A. E[illegible] A. H. VAN DER HOEVE, P. PARSON, Th. F. UILKENS, J. H. SONSTRAL enz. [illegible] 1853, 2 dln., m. gesteend. titel en vign. . . . . *f* 6[illegible]

Moge dit werk, dat het boeijende van romantische met het nut van stichtelij[illegible] lectuur vereenigt, in vele huizen en harten genoegen en zegen brengen, en voo[illegible] in geen solied leesgezelschap gemist worden.

III. *THACKERAY* (schrijver van: Het Schouwtooneel der wereld), LOTG[illegible] VALLEN VAN HENRY ESMOND. 2 dln. m. gest. titel en vignet. . . *f* [illegible]

Tot aanbeveling van dit werk zal het genoeg zijn, dat een beoordeelaar in [illegible] *Revue des deux mondes* (1 Sept. 1854) zegt, dat het, uit een letterkundig oogpu[illegible] veel grootere verdiensten bezit, dan het zoo beroemde werk van Mistress BE[illegible] STOWE (de Negerhut).

IV. HAAT EN LIEFDE. Roman van *OOM ADAM* (Dr. C. A. WETTERBE[illegible] Uit het Zweedsch. 2 dln. m. gest. tit. en vign. . . . . *f* [illegible]

Een hoogst bekoorlijk tafereel van het Noordsche volksleven, dat in zoo[illegible] opzigten met het onze overeenkomt. De vrienden van ANDERSEN, F. BRE[illegible] enz. zullen hier gewis een keurig genot vinden.

V. BURGERLIJK WETBOEK, met aanduiding van de overeenstemme[illegible] bepalingen in de Nederlandsche wetboeken, en aanwijzing van die der Fran[illegible] wetgeving, 2de druk, ingen. *f* 1.25, in Eng. linn. m. verg. tit. . . . . *f* 1[illegible]

In dezen druk zijn de veranderingen, die later in den 1sten titel, 1e Bk., [illegible] 16den titel, 2e Bk. gemaakt en noodzakelijk geworden zijn, opgenomen, [illegible] dit, zoo ver men weet, de eenigste uitgave, die deze veranderingen bevat en [illegible] zonderlijk verkocht wordt.

VI. Dr. *A. F. H. DE LESPINASSE*, ALPHABETISCH ARTSENIJ-[illegible] BOEK, met inachtneming der nieuwe Ned. Pharmacopea en onder het raad[illegible] van oude en nieuwere ervaring . . . . *f* 0[illegible]

Men vindt in dit werkje meer dan men uit een schat van boeken zou k[illegible] bijeenzamelen.

VII Drs. *A. F.* en *A. F. H. de LESPINASSE*, KORT BEGRIP DER TH[illegible] RETISCHE EN PRACTISCHE VERLOSKUNDE, met 54 tusschen den [illegible] gevoegde afbeeldingen opgehelderd . . . . *f* [illegible]

Om dit werkje tot een *vademecum* van iederen verloskundige te maken [illegible] prijs buitengewoon laag gesteld.

**** Heden ziet het licht: I. *Hoe zal ik mijn Pastoor den mond* [illegible] Prijs 10 Cts. II. *Wie is de scheidsregter der Theologische* [illegible] *len in uwe Kerk?* Eene ter beantwoording gegevene vraag aan Mgr. [illegible] Bisschop van Haarlem. Prijs 15 Cts. III. *Hoe ik Jezus heb leeren ken*[illegible] druk Prijs 10 Cts. IV. *Alle Religien zijn goed!!?* Prijs 10 Cts. Door [illegible] DE GEEST, gewezen Roomsch Priester, thans Zendeling in Nederland. [illegible]

Verkrijgbaar: bij *W. Eekhoff*, te Leeuwarden; *S. Houtsma*, te Harling[illegible] *Feenstra*, te Bolsward, en verder door het geheele Rijk.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ[illegible]

NATIONALE MILITIE.

DE **COMMISSARIS DES KONINGS** in *Friesland*,

Herinnert, bij deze, aan de belanghebbenden:

Vooreerst: dat de manschappen, welke bij de Nationale Militie reeds werkelijk, *voor zich zelven*, dienen en, gedurende het tegenwoordige jaar, of in jaren, het zelve voorafgaande (mits, in het *laatste* geval, het ontslag, te dien tijd, ook is aangevraagd, doch zonder gevolg heeft moeten blijven) overeenkomstig de artt. 91 en 94 der wet van 8 Januarij 1817 en de deswege bestaande latere bepalingen, hetzij *door het overlijden van eenen Vader, of Stiefvader, of wel Moeder, of Stiefmoeder, Weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der Ouders, of, eindelijk door het overlijden van eenen broeder of van broeders*, regt op vrijstelling hebben verkregen en, diensvolgens, hun ontslag zullen verlangen, hetzelve kunnen bekomen.

Ten tweeden: dat zij, die in dat geval verkeeren, zich daartoe, *voor den 5 Januarij van het volgende jaar*, in geschrifte, moeten aanmelden bij het bestuur der Gemeente, voor welke zij in dienst zijn getreden, en dat hiertoe ook derzelver Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden bevoegd zijn.

Ten derden: dat bij de adressen, of aanvragen tot ontslag moeten worden overgelegd de noodige bewijzen, ingerigt volgens de voorschriften, die daarvan bij de wetten op de Nationale Militie gegeven zijn.

Ten vierden: dat van alle adressen, of aanvragen, tot ontslag, welke niet vóór den gestelden termijn ingekomen zijn, maar later ontvangen worden, of waarvan de bewijsstukken niet in behoorlijke orde bevonden zijn, voor het loopende jaar geen gebruik kan worden gemaakt en het ontslag, voor dat jaar, dus ook *niet* verleend zal worden.

Ten vijfden: dat, verder, alle ingezetenen, die, *op den eersten Januarij aanstaande* hun *negentiende* jaar zijn ingetreden, ha daartoe, bij publicatie door het Gemeente Bestuur, te zijn opgeroepen, *zich voor den twintigsten van gezegde maand Januarij, dus* UITERLIJK OP DEN NEGENTIENDEN DIER MAAND, tot de loting moeten doen inschrijven, wel te verstaan: allèèn die jongelingen, welke in den jare 1836 zijn geboren en dus op den 1 Januarij 1855 in hun *negentiende* jaar getreden zullen zijn, welke de *eerste* klasse uitmaken.

Ten zesden: dat, tengevolge van de slotbepaling van art. 3 *der wet van* 28 *Julij* 1850 (*Staatsblad no.* 44) *en om dat in de wetten op de Nationale Militie geene bepalingen van Ingezetenschap voorkomen, opzigtens de verpligting tot de inschrijving en loting voor de Militie, niet meer in aanmerking komen de bepalingen van de Koninklijke Besluiten van den* 25 *Junij* 1817, *letter* g *en* 4 *Mei* 1824, *no.* 90, MAAR DIE VAN INGEZETENSCHAP, BIJ DE REEDS GENOEMDE WET VAN 28 JULIJ 1850 (STAATSBLAD NO. 44) GEMAAKT.

Ten zevenden: dat almede diegenen, welke hun verblijf binnen het Rijk zijn komen te vestigen en als *Ingezetenen* beschouwd moeten worden, zich, insgelijks, voor zoo verre zij nog in de jaren der Militie vallen en hun 23ste jaar, op den 1 *Januarij e. k.*, alzoo nog niet volbragt zullen hebben, *vóór den twintigsten en* DUS UITERLIJK OP DEN NEGENTIENDEN DIER MAAND, ter inschrijving moeten aangeven in dat register, waartoe zij, volgens hunne jaren, behooren, ten einde voor hunne klasse na te loten.

Ten achtsten: dat van de voorzeide inschrijving geen der bedoelde jongelingen uitgezonderd is, maar dat een ieder van hen, zonder *eenig onderscheid*, en dus ook zij, die zich reeds in *militaire* dienst bevinden, alsmede alle anderen, die, om welke redenen dan ook, wettige gronden tot vrijstelling zouden mogen hebben, zich aan het Bestuur der Gemeente, tot welke zij, volgens de wet, voor de *Naonale Militie* behooren, ter inschrijving moeten aangeven op de dagen en uren, die daarvoor, door het Gemeente Bestuur, bepaald en bekend gemaakt zullen worden, en dat die aangave, bij afwezigheid der jongelingen zelve, door hunne Ouders, Voogden of die over hen gesteld zijn, moet geschieden.

Ten negenden: dat de *wettige* woonplaats, of het domicilie voor de inschrijving, hier voren vermeld, is:

a. Voor *gehuwden:* de plaats, alwáár zij hun bestaan hebben, waarvoor, in twijfelachtige gevallen gehouden wordt de plaats, alwáár de gehuwden, op den 1 *Januarij* van elk jaar, tot de uitoefening van eenig beroep, patent hebben bekomen, of wel voor het middel van het personeel en mobilair beschreven zijn, en, voor zoo verre zij daarin *niet* beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats, alwáár zij zich bevinden.

b. Voor *ongehuwden:* de woonplaats der Ouders en, bij overlijden van beiden, die van den eerstbenoemden Voogd, voor zoo verre, namelijk, de volgende bepalingen daarin geene uitzondering zullen maken.

c. Voor *hen, die door hunnen Vader, Moeder, Voogd, of Curator, achter gelaten zijn en geen bestaan hebben*, de plaats, alwáár hunne Ouders, eerst in rang benoemden Voogd, of Curator, het *laatst* gewoond hebben, of, wanneer die plaats niet bekend, of buiten het Rijk mogt gelegen zijn, die plaats, alwáár zoodanige achtergelatenen zich bevinden.

d. Voor NATUURLIJKE *kinderen, die, ingevolge het Burgerlijk Wetboek, door hunnen Vader, of hunne Moeder*, NIET ERKEND *en* NIET *onder voogdij gesteld zijn*, de plaats alwáár zij zich bevinden, of, wanneer zij, om de eene of andere redenen, buiten 's lands mogten zijn, de gemeente, wáár zij, vóór hun vertrek, het laatst hebben verblijf gehouden.

e. *Voor diegenen, welke geene Ouders, Voogden, Curators of een eigen bestaan hebben*, insgelijks de plaats, alwáár zij zich bevinden.

f. *Voor gealimenteerden, of de Kinderen in Godshuizen en liefdadige Gestichten*, ONVERSCHILLIG, OF DEZELVE, AL DAN NIET, OUDERS, OF VOOGDEN HEBBEN, die plaats, alwáár de Godshuizen, of de Besturen, welke de alimentatie bekostigen, gevestigd zijn.

g. *Voor hen, wier Ouders*, VAN ELDERS, worden gealimenteerd, *onverschillig, of zij zelven in de alimentatie al* dan *niet*, deelen, insgelijks de plaats, alwáár de armen-administratie, door welke de alimentatie, of ondersteuning, aan de Ouders, of dezelver huisgezinnen, geschiedt, elders gevestigd mogen wezen, WANNEER DE JONGELINGEN, NAMELIJK, BIJ HUNNE OUDERS INWONEN, of, zoo dit het geval *niet* mogt zijn, de *woonplaats* der Ouders.

h. *Voor diegenen, wier Ouders, geen bekend domicilie hebben*, de plaats alwáár zij zich bevinden, en eindelijk,

i. *Voor de zoodanigen welke* AFZONDERLIJK *en* NIET *te gelijk met hunne Ouders, of naastbestaanden, bij welke zij te voren inwoonden, door sommige Godshuizen, of Armbestuurders, ten hunnen koste, in de Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid zijn uitbesteed, gelijk mede voor die personen, welke voor rekening van andere Gemeenten in de bedelaars gestichten dier Maatschappij geplaatst zijn, met inbegrip van de zoogenaamde, in den omtrek der Kinder-gestichten derzelfde Maatschappij gehuisveste, bedelaars-huisgezinnen*, die Gemeente onder welke de Godshuizen, of Besturen, door welke de kosten van verpleging bestreden worden, behooren.

Ten tienden: dat elk jongman, welke verzuimt zich *vóór den* 20 *Januarij*, en alzoo UITERLIJK OP DEN NEGENTIENDEN VAN DIE MAAND, te doen inschrijven, of voor wien daartoe UITERLIJK OP LAATSTGENOEMDEN DAG, geene aangave gedaan wordt, al nog zal worden ingeschreven aan het einde van het register, doch dat hij tevens, voor dat verzuim, zal worden verwezen tot eene boete, van niet minder dan *vijf gulden*, en niet te boven gaande de som van *honderd gulden*, of, ingeval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van *vier dagen tot zes weken.*

Ten elfden: dat echter de zoodanigen, die zich vóór den 28 *Januarij* en, mitsdien, op den 27 VAN DIE MAAND, nog niet hebben laten inschrijven, dadelijk gearresteerd en naar de hoofdplaats der Provincie overgebragt zullen worden, ten einde, wanneer zij niet bevonden worden door ziekte, of ligchaamsgebreken, voor de militaire dienst ongeschikt te zijn, dadelijk aan den Provincialen Kommandant tot inlijving, als niet-ingeschrevenen, te worden overgegeven, in mindering van het contingent der Gemeente, tot welke zij behooren, om, als zoodanig, *vijf volle jaren* uit te dienen, zonder in het groot verlof te mogen deelen.

Ten twaalfden: dat, derhalve, aan de niet-aangave ter inschrijving, *vóór den* 28 *Januarij*, dus UITERLIJK OP DEN ZEVEN EN TWINTIGSTEN VAN DIE MAAND, tevens verbonden is het verlies van zoodanige vrijstelling van de dienst der Nat. Militie, waarop een niet-ingeschrevene, vóór dien tijd, *voor altijd*, of *voor èèn jaar*, anders dan om ziekte, of ligchaamsgebreken, aanspraak zoude hebben kunnen maken, bijaldien hij aan zijne verpligting had voldaan, en dat ook geene eigene aangave, *na* dien tijd, eenige verschooning kan aanbrengen.

Ten dertienden: dat de evengezegde, niet-ingeschrevene en ingelijfd wordende personen, daarenboven, verwezen zullen worden tot het *dubbel* der boete, of straffe, hier voren vermeld, tenzij zij voldoende bewijzen, dat zij in het jaar, waarin de inschrijving verzuimd is, eene wettige reden tot vrijstelling zouden hebben kunnen doen gelden, wanneer zij zonder boete zullen worden ingelijfd.

Ten veertienden: dat ook de Ouders, Voogden, Regenten of Directeuren van Godshuizen en Armbesturen bij de wet verpligt worden hunne Kinderen of Pupillen, in persoon, of door iemand, daartoe schriftelijk gemagtigd, de doen inschrijven, en dat zij, daarin nalatig blijvende, verbeuren zullen de boeten, daarop bij de wet bepaald, zijnde niet minder dan *vijf en twintig* en niet meer dan *honderd gulden*, of, volstrekt onvermogend zijnde, gestraft zullen worden met eene gevangenis van *een* tot *twee maanden*, onverminderd de nasporingen naar de dienstpligtigen, even als ten aanzien van de deserteurs van het krijgsvolks van den Staat gebruikelijk is.

Wordende, dientengevolge, elk en een iegelijk, die zulks aangaat, ten nadrukkelijksten aangemaand en gewaarschuwd aan zijne verpligtingen ten aanzien der Nationale Militie, *op zijn tijd* en getrouwelijk te voldoen, tot voorkoming der onaangename en nadeelige gevolgen, welke door het ten achteren, of in gebreke blijven in de *tijdige* voldoening aan die verpligtingen ontstaan; terwijl, eindelijk, alle Ouders, Voogden, Regenten, enz., hierbij betrokken, expresselijk nog worden aangemaand, om, ook van hunne zijde, voor de *tijdige* inschrijving van hunne kinderen, pupillen enz., in het bijzonder van hen, die door afwezigheid, of om andere redenen, zich zelven niet zullen kunnen aanmelden, zorg te dragen, en om zich niet te spoedig en op te losse gronden overtuigd te houden dat zij aan de inschrijving en loting voor de Nationale Militie nog niet onderworpen zijn, maar om zich, *zelf bij de minste twijfeling omtrent hunnen juisten ouderdom*, van denzelven, HETGEEN IN HET ALGEMEEN ZEER IS AAN TE RADEN, te verzekeren door het nazien van de registers van den burgerlijken stand, als *alleen* als *wettige* bewijzen van den ouderdom kunnende worden aangemerkt, ten einde, langs dien weg, voor te komen, dat zij zelve in geene boete, of straffe, vervallen en dat hunne kinderen, pupillen, enz., die zich, ook in dezen, en, niet zonder, grond, op hunne Ouders, of die over hen gesteld zijn, verlaten, insgelijks, niet geboet, of gestraft, en als niet-ingeschrevenen, of later, als niet *op den bij de wet bepaalden tijd, of ter behoorlijker plaatse*, ingeschreven geweest zijnde en mede geloot hebbende, behandeld zullen behoeven te worden.

Leeuwarden,
den 13 December 1854.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 15 December 1854 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 14.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 305.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 305.00.

Leeuwarden,
den 16 December 1854.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 11 dezer, ter kennis der ingezetenen:

1. dat, wederom, van den 9 tot en met den 15 dezer, 22 gevallen van besmettelijke longziekte in de provincie zijn voorgekomen, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Gaasterland 1, Hennaarderadeel 1, Leeuwarderadeel 1, Menaldumadeel 1, Sneek 1, Utingeradeel 1, Weststellingwerf 5, Workum 1 en Wijmbritseradeel 9, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 2782;
2. dat gedurende hetzelfde tijdvak de longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Wijtze Jans Tjoelker, te Surhuizum; Hendrik Wiebes Pelsma, te Nijemirdum; Jarig Sijtzes Leenstra, te IJtens; Anne Pieters Hiemstra, te Wirdum; Meinte Rijkeles Vierstra, te Sneek; Auke Raukes de Boer, te Workum en Gorrit Pieters van der Goot, te Folsgare, en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Sijbe Aukes Blijstra, te Goingahuizen onder Boornbergum; Pieter Hantjes Speerstra en IJnze Durks Bijlsma, beide te Akkrum; Theunis Lieuwes Brouwer, te Oldeboorn; Jan Hessels Wesselius, te Tjerkwerd; Lolle Jans van der Meulen en de Weduwe Sjoerd Wijbrens Terpstra, beiden te Bolsward; Gerrit Piers Rolsma, te IJlst en Taekele Durks van der Zweep, te Roordahuizum.

Leeuwarden
den 18 December 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
C. J. VAN DER VEEN, *L. Griffier.*

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN **WETHOUDERS** van *Leeuwarden*, volkomen overtuigd, dat de maatregelen, ten vorigen jare, Regeringswege genomen, en de middelen toen in het werk gesteld, ten einde het zoogenaamde nieuwjaar-wenschen, aan de huizen der inwoners, met het doel om giften en aalmoezen in te zamelen, op den eersten dag des jaars, te keer te gaan en, zooveel mogelijk, te bevorderen, dat die belangrijke dag niet door misleiding, bedrog, losbandigheid en dronkenschap wierde ontheiligd, aan de Ingezetenen welgevallig zijn geweest en dat deze den wensch deelen dat die maatregelen en middelen voortdurend mogen plaats hebben, brengen bij deze ter algemeene kennis, dat zij, van hunne zijde, even als in het vorige jaar, daartoe al het noodige zullen aanwenden, doch ook dan op nieuw de medewerking behoeven, die zij toen op eene zoo voldoende wijze hebben mogen ondervinden.

Burgemeester en Wethouders noodigen dien ten gevolge de Ingezetenen wederom uit, om op den eersten dag des jaars, geene giften of gaven aan de huizen uit te deelen, zelfs niet aan die genen, welken zij iets zouden wenschen toe te kennen voor kleine diensten in het afgeloopen jaar verrigt, maar in het laatste geval daarin op eene andere meer gepaste wijze te voorzien.

Tevens verzoeken zij ook nu al de Fabrijkanten, Werkbazen en verdere neringdoende personen in de Gemeente, wier bedienden gewoon zijn, op nieuwjaarsdag, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, gelukwenschen aan hunne begunstigers aan te bieden, om zulks op dien dag aan hunne onderhoorigen te verbieden, en hun het ongepaste daarvan onder het oog te brengen, zoo als ook door het Bestuur aan alle Gemeente-ambtenaren en bedienden is geschied.

En ten einde hen die, te regt of te onregt, zoodanige giften plegen te vragen, daarvoor eenigzins schadeloos te stellen is, even als in het vorige jaar, ook thans wederom bepaald:

1°. Dat er van af den 20 December 1854, tot en met den 2 Januarij 1855, eene geslotene bus op het Gemeentehuis zal worden geplaatst, waarin een ieder, die zulks verkiest, zijne bijdrage zal kunnen storten.

2°. Dat zij die verkiezen mogten *in te schrijven*, daartoe in staat zullen worden gesteld door het invullen van een biljet, hetwelk eerstdaags aan de huizen der Ingezetenen, zal worden bezorgd en, drie dagen daarna, in eene geslotene bus, zal worden terug gehaald.

3°. En eindelijk dat aan hen die nog van het eerste, noch van het tweede der aangebodene middelen verlangen gebruik te maken, de gelegenheid zal worden gegeven, om zulks verkiezende, eene gift, ten bedoelden einde, te werpen in de geslotene bus bij no. 2 bedoeld.

Burgemeester en Wethouders zullen zich gaarne belasten met de verzameling dezer bijdragen en, even als in het vorige jaar is geschied, zorg dragen dat die, na aftrek van hetgeen, huns oordeels, aan sommige tot de Gemeente in betrekking staande personen, behoort te worden toegekend, onder de onderscheidene armen administratiën dezer Gemeente, naar gelange van het getal hunner behoeftigen, worden verdeeld, ten einde in de eerste week der maand Januarij, aan de armen hunner administatie, eene buitengewone bedeeling te doen.

Burgemeester en Wethouders hebben het zich ten pligt geacht, deze zaak andermaal tot een voorwerp hunner zorg te maken, en vieijen zich dan ook, dat de Ingezetenen, doordrongen van het belang der zaak en aangemoedigd door de ondervinding van het vorige jaar, niet alleen door het ondersteunen van de te nemen maatregelen, maar ook door ruime bijdragen het doel om den eersten dag des jaars te doen zijn een dag van ware belangstelling en heilige vereering, zooveel mogelijk zullen willen bevorderen.

Leeuwarden,
den 18 December 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden*,

Gelet op art. 49 der wet op de Nationale Militie, van den 8 Januarij 1817, en op art. 5 van *die* van den 27 April 1820;

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat de **Inschrijving voor de Militie**, wegens *deze Gemeente*, voor het jaar 1855, zal plaats hebben in het *Militie-Bureau*, op de binnenplaats van het Gemeente-huis, op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Vrijdag* en *Zaturdag*, den 2 tot en met den 6 Januarij e. k., telken voormiddag van 9 tot 12 ure, in de volgende orde:

Dingsdag, voor degenen die wonen in de wijken A, B en C,
Woensdag, ——— D en E,
Donderdag, ——— F en G,
Vrijdag, ——— H, I en K,
Zaturdag, ——— L, M, N, O en P,

waartoe zich moeten aangeven *alle Ingezetenen*, die in het jaar 1836 geboren zijn, mitsgaders degenen, die hun verblijf binnen het Rijk zijn komen vestigen en als *Ingezetenen* beschouwd moeten worden, voor zoo verre zij in de jaren der Militie vallen en hun 23ste jaar, op den 1 Januarij 1855, alzoo niet hebben volbragt.

Met betrekking tot de verpligtingen en noodige aanwijzingen, de inschrijving voor de Militie betreffende, wordt een ieder verwezen tot de bekendmaking van wege den Heer *Commissaris des Konings in deze Provincie*, geplaatst in de Leeuwarder Courant van den 15 dezer; doch bijzonder worden de belanghebbenden aangemaand, om zich, omtrent hun' juisten ouderdom te verzekeren door een' geboorte extract, voor een' ieder, bij den burgerlijken stand, kosteloos verkrijgbaar, kunnende zoodanig extract alleen als een wettig bewijs worden aangemerkt.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 18 December 1854.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEEUWARDEN, zijn voornemens, op Woensdag den 20 December e. k., des voormiddags ten elf ure, op het Gemeentehuis, publiek aan te besteden:

1. De **leverancie** gedurende het jaar 1855, van:
   a. Greenen, Vuren en Eiken HOUT.
   b. ZAND.
   c. KLINKERTSTEEN (p. m. 100,000) voor de bestratingen.
   d. Gebakken STEEN, PANNEN, ESTRIKEN, TEGELTJES, KALK en CEMENT.
   e. IJZERWAREN.
   f. STAAF- en PLAATIJZER.
   g. GLAS- en VERFWAREN.
2. De **leverancie** van zuivere PATENT-RAAP-OLIE, gedurende de drie eerste maanden van het jaar 1855.
3. De **arbeidsloonen** voor het onderhouden en vernieuwen der BESTRATINGEN in het jaar 1855.
4. Het **Schoonmaken** en **witten** van de PLAFONDS en gepleisterde MUREN in sommige Gebouwen van de Gemeente, in het jaar 1855.

De Voorwaarden der voornoemde aanbestedingen te vernemen bij den Architect der Gemeente, van 's morgens 9 ure tot 's avonds 6 ure; en de inlevering der Billetten van inschrijving, te doen aan de Secretarie, vóór of uiterlijk op den 19 December e. k., des avonds ten 8 ure.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEEUWARDEN, daartoe mede gemagtigd, door Burgemeester en Wethouders der gemeente *Harlingen*, gedenken op Zaturdag den 23 December e. k., des voormiddags te elf ure, ten Raadhuize van eerstgenoemde Gemeente, voor één jaar, te **verpachten**, de bevaren TOLLEN:

1º. Tusschen **Leeuwarden** en **Harlingen**;
2º. Tusschen **Leeuwarden** en **Franeker**;
3º. Tusschen **Franeker** en **Harlingen**.

De Voorwaarden liggen ter Secretarie van Leeuwarden ter lezing.

Leeuwarden den 13 December 1854.
Burgemeester en Wethouders van Leeuwarden,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE SLOTEN, zullen, op Donderdag den 21 December 1854, des namiddags te 2 ure, ten Raadhuize aldaar, voor den tijd van één jaar, van 12 Mei 1855 tot 12 Mei 1856 in het openbaar verpachten:

De TOL, liggende op de Vaart aan de oostzijde der Gemeente, met de daarbij behoorende nette en wel ingerigte HUIZINGE, de zoogenaamde binnen doorvarende en de doorrijdende TOL, en alle verdere MIDDELEN, en zulks op gebruikelijke ter Secretarie ter inzage van belanghebbende liggende, Voorwaarden.

Sloten, den 6 December 1854.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
IDZERDA.
De Secretaris,
J. RUARDI.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WIJMBRITSERADEEL, convoceren, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van Heeg, tegen *Donderdag den 21 December* 1854, 's voormiddags elf uur, in de Kerk aldaar, ten einde: te delibereren en te besluiten over een voorstel tot onderhandsche verkoop van land aan de Kerk van de Hervormde Gemeente te Heeg toebehoorende.

Sneek, den 14 December 1854.
Burgemeester en Wethouders van Wijmbritseradeel,
M. BAKKER.
De Secretaris,
S. WIJBENGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WIJMBRITSERADEEL, convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van het dorp *IJsbrechtum*, in de Ker kaldaar, op Donderdag den 28 December 1854, des voormiddags ten elf ure, ten einde:

1º. De Kerke-Rekening over 1853 op te nemen en na welbevinding te sluiten;
2º. de Begrooting voor 1855 vast te stellen, en 3º. het voor zoodanige voorstellen te handelen en te besluiten als ter tafel zullen worden gebragt.

Sneek, den 16 December 1854.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
M. BAKKER.
De Secretaris,
S. WIJBENGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE, gedenken bij geslotene briefjes aan te besteden: De **leverancie** der gedurende het jaar 1855 ter Secretarie dier Gemeente benoodigde SCHIJFBEHOEFTEN.

Gegadigden worden verzocht hunne briefjes *franco* in te zenden uiterlijk voor den 30 December e. k., aan den Heer Burgemeester dier Gemeente, terwijl de Monsters en Condities dagelijks ter Gemeente-Secretarie te Koudum voor Gegadigden ter bezigtiging en inzage zijn nedergelegd.

Koudum, den 18 December 1854.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
K. TJEBBES.
De Secretaris.
T. PLANTENGA.

OP den 11 November 1854 op Ameland aan strand gespoeld zijnde, een MAST, 13 DEELEN en een nieuwe geharpuiste CHALOUP, zoo worden de eigenaren uitgenoodigd een en ander te reclameren bij den Burgemeester van Ameland.

OP den 12 December 1854, op Ameland aan strand gespoeld zijnde, een EIKEN BALK, lang 6 el 4 palm, gemerkt S S. en C W — een DITO lang 9 el 6 palm, gemerkt 15 W en 342: 28 D M — een DITO GREENEN, ongemerkt, lang 8 el 7 palm, benevens twee stukken RONDHOUT, zoo worden de daarop regt hebbenden uitgenoodigd een en ander te reclameren bij den Burgemeester van Ameland.

ONDERLINGE VEEVERZEKERING.

TEn gevolge van de gehoudene Vergadering in *de Kroon* te Koudum, verzoeken eenige belanghebbenden, alle **Veehouders** van de gemeenten: Workum, Hindeloopen, Stavoren en Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde, eene bijeenkomst op Vrijdag den 22 December 1854, in *het Wapen van Amsterdam* te Workum.

VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ [illegible]

VEEHOUDERS in de gemeenten *Wijmbritseradeel*, *Sneek*, *IJlst*, [illegible] *stal*, *Lemsterland*, *Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde*, *Hindeloopen*, *Sloten*, *Gaasterland*, *Workum*, *Bolsward* en *Wonseradeel*, welke [illegible] nuarij e. k. **verzekering** van **Runderen** in bovengemelde Maatschappij [illegible] gen, worden verzocht zich vóór den 28 dezer te laten inschrijven bij [illegible] ALTHUISIUS, te Heeg.

BOELGOED. — De Notarissen KUIPER en LEDEBOER, [illegible] Woensdag den 20 December 1854, des voordemiddags 10 uur, in [illegible] gement *de Wijnberg* te Bolsward, voor de Erfgenamen van wijlen Mejuffrouw Wed. I. J. Pekema c. s., om kontant geld, presenteren te verkoopen:

1. Wel geconserveerde MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder eikenhouten Kabinet. 1 Porceleinkast, 2 Spiegels, Schilderijen, T[illegible] Stoelen, Koper-, Tin-, Blik-, IJzer-, Aard- en Glaswerk, alsmede 1 [illegible] Bed met toebehooren, 6 Stoelkussens, Bed- en Tafellinnen en eene aan[illegible] lijke partij meerendeels weinig gebruikte VROUWEN KLEEDEREN.
2. Keurig fraai, gaaf en ongeschonden PORCELEIN, als: 38 à 40 zoo gr[illegible] als kleine Schotels, 5 à 6 dozijn Borden, waaronder met goud verguld, 1½ dozijn Spoelkoppen, 12 à 13 dozijn Theegoed, Roomkoppen, Thee-, Suikerpotten, 2 Scheerbekkens, Stel enz, benevens Engelsch-, Delfsch [illegible] ander Aardewerk.
3. Een kostbare Juweelen Boot en dito Vingerring, 1 Gouden Oorijzer [illegible] breeden beugel. 2 Gouden Boekhaken, 1 dito Slot met Gitten, 3 di[illegible] Kroontjes met Koralen, 3 dito Vingerringen, 2 Gouden en 1 Zilveren Za[illegible] horologien, waarvan een repetitie, Zilveren Beugel, Knipje, Eet-, Room[illegible] en Suikerlepels en vele andere Zilveren Werken.

Alles te bezigtigen op Dingsdag te voren, des nademiddags van 2 tot 4 uur.

VERKOOPING VAN DE HERBERG
op het Wolsummerketting.

DE Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal, publiek, bij strijk- en verhooggelden, aan den meestbiedenden, presenteren te verkoopen:

Eene nog kort geleden veel vertimmerde HUIZING en HERBERG, *de Witten Arend* genaamd, met SCHIPHUIS, HOK, **Erve** en **Grond**, c.a., aan de Bolswardervaart, op het Ketting onder Wolsum, in 2 perceelen met regt van zamenvoeging, als:

a. Het Voorhuis, de Gang, de Voorkamer en Zolder, Schiphuis en Erve, c.a., bij Floris M. Beinema als eigenaar in gebruik.
b. De Achterkamer, door Dooitze Flapper bewoond, den 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken komen op Woensdagen den 27 December 1854, bij de beschrijving, ten huize van Eelse Sinnema te Nieuwland, en den 10 Januarij 1855 bij de finale toewijzing in *de Witten Arend*, onder Wolsum, telkens des nademiddags om 3 uur.

VERKOOP EENER BOEREN-HUIZINGE EN LANDERIJEN
te IJLST.

DE Notaris JORRITSMA, zal publiek verkoopen:

Eene prompte BOEREN-HUIZINGE, met afzonderlijke hechte BURGERWONING, sterke SCHUUR, groote HIEMINGE, ruim ERF, BERGPLAATS en wijdere annexen, staande op het best der stad IJlst, benevens eenige perceelen zeer vruchtbaar en uitmuntend GREIDLAND, aan en in de onmiddelijke nabijheid der Huizinge gelegen, gezamenlijk gemeten op 11 bunder 71 roede 5 el, in gebruik bij Pieter Bonnes Groenveld; te aanvaarden de Landen Sint Petri en de gebouwde eigendommen 12 Mei 1855.

Te veilen in 7 perceelen, bij Billetten nader te omschrijven.

Wie gading maakt kome Woensdag den 20 December a. s., 's namiddags ten 3 uur, ten huize van D. J. Dijkstra, Kastelein ten gemelden stede, ter provisioneel toewijzing.

DE Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, (in plaats van Donderdag den 21 December a. s.) op *Donderdag den 28 December* 1854, des voormiddags 10 uur, op de Zathe bewoond door B. S. Kundersma onder Jorwerd, verkoopen:

Ongeveer 130 stuks IJPEN en ESKEN STAMBOOMEN, staande op het Erf van bovengenoemde Zathe, waaronder zeer geschikt voor Wagenmakers, Wieldraaijers enz.

HOUTVERKOOPING.

DE Notaris ANDREÆ, te Kollum, zal, op onderstaande dagen en plaatsen, in het openbaar verkoopen, als:

Op Donderdag 28 December 1854, nam. 2 uur, te Veenkloostor, bij Smeding.

Onderscheidene perceelen KAPHOUT, bestaande in: Bosschen- en Walhout, benevens 10 EIKEN STAMBOOMEN, in 2 perceelen, staande op Zwagerveen onder Westergeest; voorts eene partij VLOERMATTEN in Rollen.

Op Vrijdag 29 December 1854, nam. 2 uur, te Kollum bij Westra.

Onderscheidene perceelen KAPHOUT, bestaande in: Bosschen en Walhout, benevens 14 EIKEN STAMBOOMEN, staande onder Kollum, in 2 perceelen, ongeveer 300 POPULIEREN, staande te Kollum, 60 EIKEN STAMBOOMEN, aan de Vaart te Kollum, in 12 perceelen; voorts eene partij VLOERMATTEN in Rollen.

MR. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, mede ten verzoeke van Mr. W. J. HEMSING, Advocaat te Balk, op Vrijdagen den 29 December 1854, en den 5 Januarij 1855, telkens ten huize van Jan Boelsma te Oudega, des morgens te elf uur, onder genot van strijk- en verhooggeld, veilen en verkoopen:

Eene **ZATHE** en **LANDEN**, met eene nieuw gebouwde STELPHUIZING en SCHUUR, staande en gelegen te Oudega, aan de Fleusensmeer, ten Kadaster van de gemeente Koudum bekend in sectie C, nos. 421, 396, 509, — sectie D 831, 873, 875, 918 en 919, zoo Weid- als Hooiland, geheel groot 15 bunder 27 roede 30 el, met een kad. Ink. voor de ongebouwde eigendommen van *f* 220.21. Belast met 13 fl. 8 stvs. en 8 penn., te Oudega en Nijega.

En zulks in 5 perceelen met regt van zamenvoeging, eigen aan Jan Klijnstra, en door hem bewoond en gebruikt wordende tot Petri en 12 Mei 1855 en alsdan vrij te aanvaarden.

Alles nader bij Billetten omschreven, die ten Kantore van den Notaris en van Mr. HEMSING te verkrijgen zijn, en alwaar inmiddels de Condities te vernemen zijn.

BEKENDMAKING.

IN den loop der maand Januarij eerstkomende, gedenkt Mej. WISSEMANN te Winschoten, in openlijke veiling te verkoopen:

Het van ouds bekende zeer gerenommeerd **HEEREN-LOGEMENT**, voorzien van onderscheidene Vertrekken, ruime SCHUUR en STALLING, grooten **Tuin** met vele fijne Vruchtdragende Boomen, benevens de daarachter gelegene twee kampen **Groenland**, te zamen groot 3½ bunder, staande en gelegen aan de Langstraat en het Hoofddiep te Winschoten; om te aanvaarden 1 Mei 1855.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris*.

KOOPMANS-HUIZINGE.

OP Woensdag den 3 Januarij 1855, 's nademiddags om 4 uur, zal te Gorredijk, ten huize van Frans van der Wal aldaar, in het openbaar, worden geveild:

Eene *rojale*, *hechte*, *ruime* en *zeer ter nering* staande KOOPMANS-HUIZINGE met spacieusen **Winkel**, **Pakhuis** enz., staande digt bij de Brug in de Dubbelde Straat te *Gorredijk*, waarin thans een florissanten **Manufactuur-Winkel** wordt gedreven, *zeer geschikt* wegens standplaats en inrigting, **tot velerhande Affaires**, (Apotheek, Boekwinkel enz.)

Nadere inlichtingen te bekomen bij den Heer J. G. DE JONGH aldaar, alwaar dezelve inmiddels **uit de hand te koop is**.

Verkooping van 127 Eiken Boomen,

op Donderdag den 21 December 1854, des namiddags 2 uur, op Kippenburg in de gemeente Gaasterland, waarvan aanwijzing is te bekomen bij A. M. TROMP, te Balk.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.